

Álom-Berek

Ahogy az ember öregszik, egyre nyavalyásabb. Ilyenkor azonban, ötvenen túl, hatvanon innen, még van benne annyi naivság, hogy azt gondolja, ezek a testi kórok gyógyíthatók. Mikor az ember aggódik, csoszog lassan az élemedett kor felé, a mai kirurgusok megmondják a szemébe, mint abonyi ember a gyíknak, hogy apad benne az erő. Hát ezt bizony nem is sejtette a szerencsétlen!

A hely, ahol még ilyen-olyan bajára írt talál a magamfajta, Berekfürdő. A gyógyvízbe nyakig merülve szívom a felkúszó jódos párafoszlányokat, s egy-két napig könnyebben vagyok az asztmámmal. Fájós derekamat megdűrűköltetem a medence falából kilövellő vízsugarakkal, s utána egy hétig is bírom. Fáj a gyomrom? Iszom egy kicsit a csövön zubogó forró gyógyvízből, és elhagy a fájdalom.

Ha már annyit járok a faluba, a fürdőbe, álmodom is vele. Mindig visszatér, hogy a települést három érték mentén fejlesztjük. Így: fejlesztjük. Mintha már ott lakték. Mintha életművem részének tekinteném mindazt, amit Berekfürdő jelent. Talán azért, mert azt álmodom, személyes közöm van hozzá. Az értékekhez is. Az első érték a gyógyvíz és a hozzá kapcsolódó gyógyító tevékenység. A második a természeti értékek, a harmadik pedig a művészet.

Az elsőhöz újabb szabadtéri és fedett medencék építése tartozik, s olyan helyiségek kialakítása, melyekben újabb gyógykezeléseket, egészségügyi szolgáltatásokat vezethetnek be. Itt már szerepet kaphat és kap a magántőke is, hiszen egy nagyon szép gyógyszálló már néhány hónapja betegeket és vendégeket fogad gyógyulni és pihenni, egy másik gyógyszálló pedig befejezés előtt áll.

A természeti környezettel kapcsolatban azt szoktam álmodni, hogy harminc-negyven év alatt ritka, különleges, szép cserjék és fák tudatos telepítésével maga a falu válik arborétummá. Ezen belül ki lehetne alakítani a Reménység ligetét és az Emlékezés ligetét. Egy évben egyszer annyi tulipánfát, más néven magnóliát ültetnének el a falu vezetői az érintett családokkal a Reménység ligetébe, ahány gyerek született a faluban az előző évben. Ugyanekkor annyi törpefűzt, szomorúepret és hasonló fákat ültetnének a családok és a vezetők az Emlékezés ligetébe, ahányan meghaltak ugyanabban az időszakban. Berekben egyébként most is nagyon sok a fa, a zöld, légi felvételtől szinte alig látszanak a házak. Nagy a vízfelület, ott a csónakázó tó, a fürdő mögötti horgásztó, s ez utóbbiból egy még nagyobb az Üllőlaposban. A zöld és a víz sajátos mikroklímát alakított ki, ami jót tesz a hozzám hasonló göthös alakoknak.

És akkor a művészet, amit szinte már álmodni sem kell, mert ott van, jelen van, része a mindennapoknak. Minden májusban jönnek a festők, hogy tíz napon keresztül dolgozzanak, mint a nemzetközi művésztelep tagjai, képeket hagyjanak

itt, kiállítsák munkáikat. Aztán jön a szezon, több lesz a vendég, s rengeteg népszerű kulturális program próbálja még emlékezetesebbé tenni a nyaralást. A fürdőtől és a fesztiváltértől függetlenül még több étteremben is szól az élőzene, szórakozni vágyó felnőttek, sőt éltebb korúak is ropják a táncot, nem csupán a fiatalok. És akkor a református templomban zsúfolt nézőtér előtt megtartott operaest! Mindezt már álmodni sem kell, és hamarosan az állandó művésztelepről sem kell álmodni-álmodozni, mivel megvalósulóban van. Szobrászművész, bronzöntő, író, tűzzománcos, népzeneész, fafaragó, mézeskalácsos él majd itt, épít házat, múzeumot, galériát, bemutatótermet, s teszi látogathatóvá azt. A minden szeptemberben megrendezett írótáborról sem kell már álmodni, öt éve része Berekfürdő életének. Évente tizenöt-húsz író és költő tölt el a vendégszerető faluban egy kellemes hetet, hogy aztán élményeit Berekfürdővel kapcsolatos versben, novellában, regényben, szociográfiában, esszében, riportban, interjúban, fürdőlevelekben írja meg. Az itt született művek közül már megjelent két verseskötet, egy naplóregény és egy fürdőlevelet tartalmazó könyv. A Berek című periodika a művésztelep és az író tábor anyagából közöl évente két alkalommal. Előadóestek, felolvasóestek, könyvbemutatók jelzik, hogy a falu életének egyre inkább része lesz az irodalom is. Az idén először fafaragó tábor is rendeztek, bár a név megtévesztő, mert a meghívottak között van kiváló fazekas és műkovács is. Az egy hétig itt dolgozó népművészek, népi iparművészek csupa praktikus dolgot készítenek: táblákat, melyek az utcák nevét mutatják, feliratot a polgármesteri hivatalra, zászlótartó vasat és a névadót ábrázoló domborművet az új művelődési házra, a termeibe pedig virágtartó kaspókat.

Mindezt egy ezer állandó lakosú faluban találja az ember. Berekfürdő nagy célt tűzött maga elé: a Nagykunság kulturális központja akar lenni. Egyelőre leg-alább nyáron. Az ember jár ide, nyakig merül a vízbe, gyógyítja magát, s közben álmodik. Tudja, itt érdemes: megvalósul.

Körmendi Lajos 1946. Író, a Barbaricum Könyvműhely vezetője. Karcagon él.